

VEBINĀRS PAR ZEMO EMISIJU ZONAS PROJEKTA IEVIEŠANU RĪGĀ

9. jūnijs 16.00-18.00

Vebinārs tiks ierakstīts un translēts
Facebook "Rīga attīstās" lapā un

www.rdpad.lv

Vebināra programma

Vebināra sākums

16.02 – 16.05

Pilsētvides izaicinājumi Rīgā

16.05 – 16.15

Kas ir Zemo emisiju zona?

16.15 – 16.25

ZEZ projekts Rīgā

16.25 – 16.35

Pauze jautājumiem

16.35 – 16.40

ZEZ tehniskie aspekti

16.40 – 16.55

Alternatīvie ZEZ scenāriji

16.55 – 17.10

Sabiedrības līdzdalība

17.10 – 17.15

Nākamie soļi

17.15 – 17.20

Jautājumi & diskusija

17.20 – 18.00

Vebināra komanda

Viesturs Celmiņš
*VEFRESH,
Izpilddirektors*

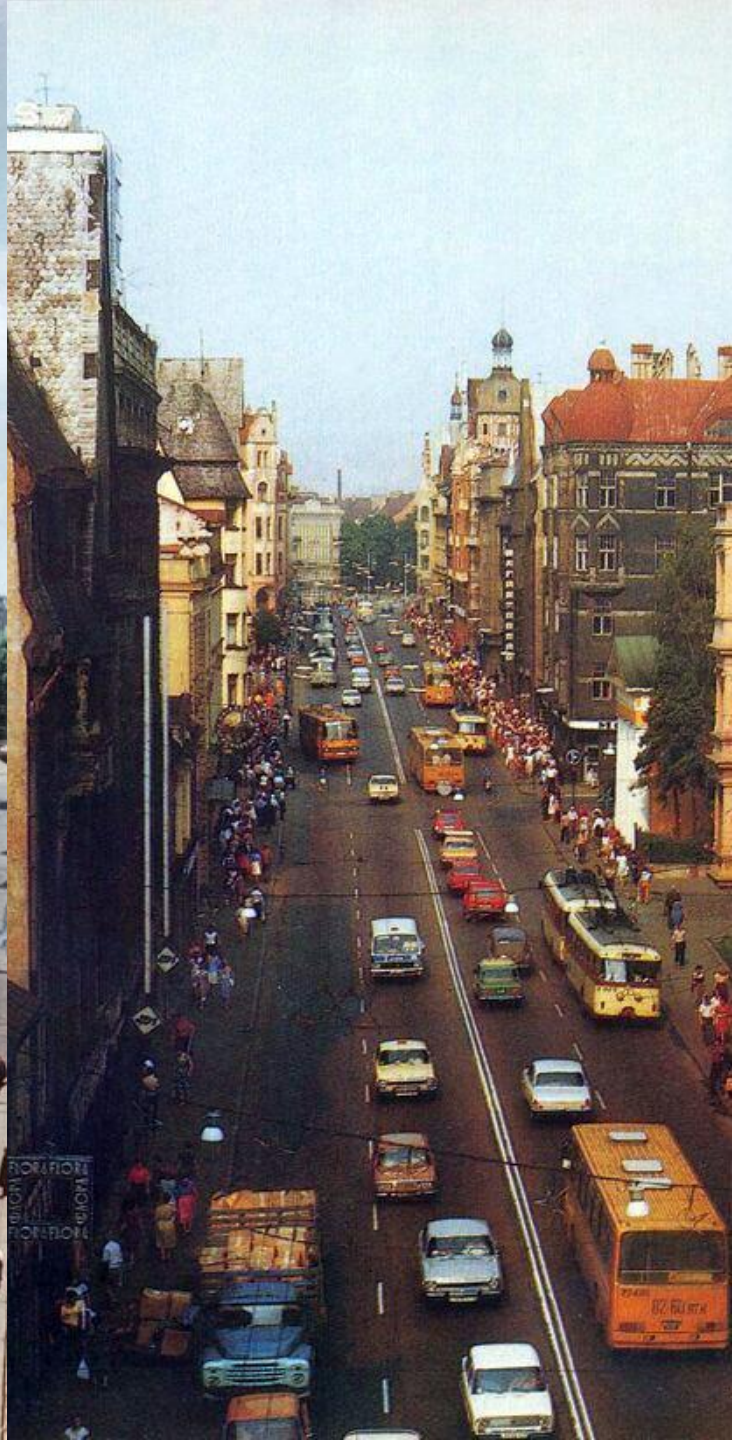
Mārīte Sprudzāne
*ALPS ainavu darbnīca,
Arhitekte*

Oskars Leosks
*SIA "ERNST & YOUNG BAL TIC",
Vecākais konsultants*

Andžejs Stepančuks
*RVP PAD, ZEZ projekta vadītājs,
Mobilitātes plānošanas pārvalde*

Gaisa piesārņojums

Veselība:

- Palielināts elpceļu slimību risks.
- Palielinās sirds un asinsvadu slimību risks.
- Samazināts dzīves ilgums un vispārējā dzīves kvalitāte.

Ekonomika:

- Pieaug veselības aprūpes izmaksas.
- Samazināta darba produktivitāte slimību un darba nespējas dēļ.

Satiksmes drošība

Veselība:

- Augsts traumu un nāves gadījumu skaits ceļu satiksmes negadījumos.
- Psiholoģiskais stress un trauksme, īpaši gājējiem un velobraucējiem.
- Ilgtermiņa invaliditāte pēc smagām avārijām.

Ekonomika:

- Produktivitātes zudums un ilgstošas ārstēšanas izmaksas cietušajiem.
- Zaudējumi no bojātas infrastruktūras un transportlīdzekļiem.

Troksnis

Veselība:

- Samazināta koncentrēšanās spēja un mācīšanās grūtības bērniem.
- Miega traucējumi, kas ietekmē imūnsistēmu un garīgo veselību.
- Palielināts sirds slimību risks.

Ekonomika:

- Samazināta darba efektivitāte trokšņa dēļ darba vietās un skolās.
- Nekustamā īpašuma vērtības samazināšanās trokšņainos rajonos.

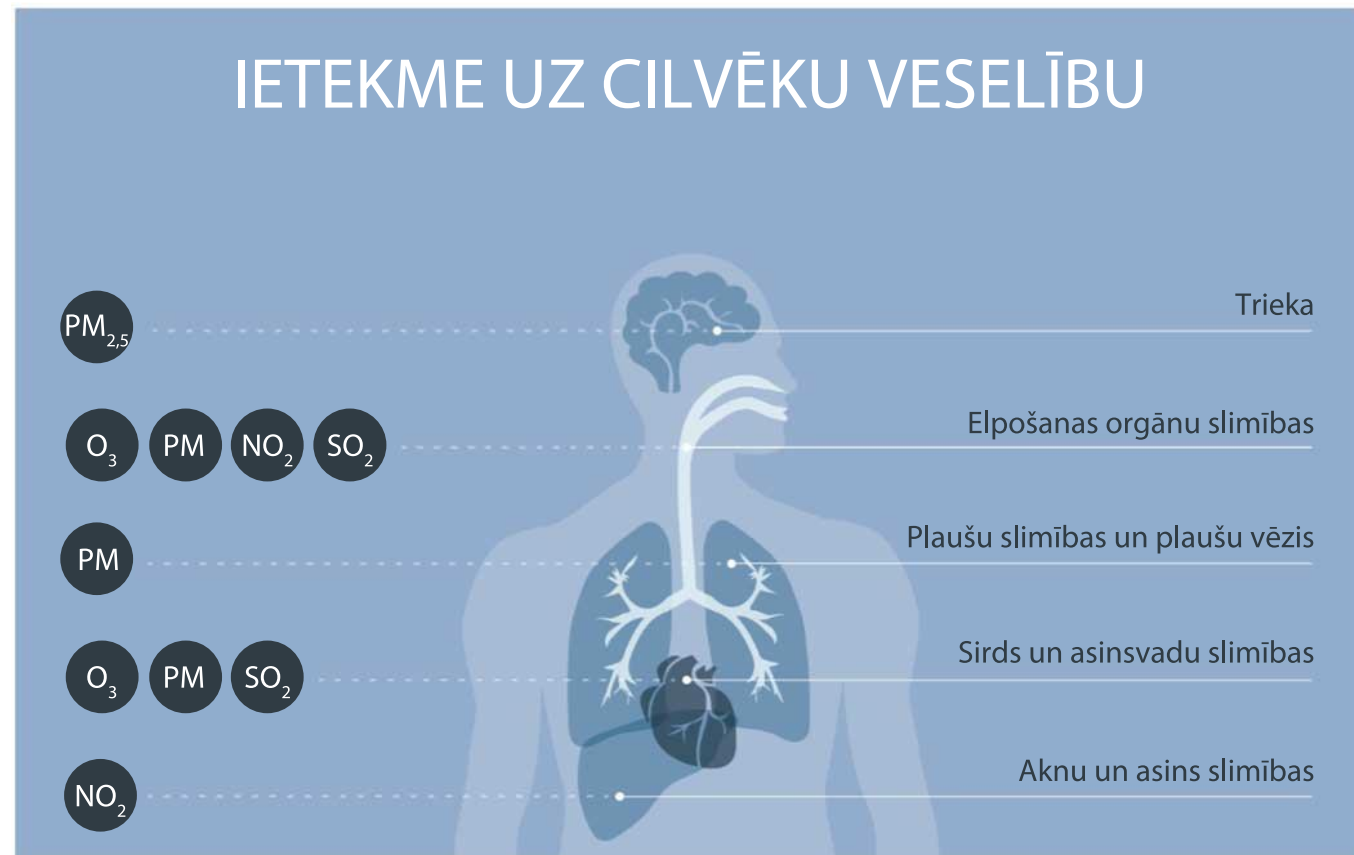
Gaisa piesārņojums – būtiskākais vides risks iedzīvotāju veselībai ES

400 000

Priekšlaicīgas nāves ik gadu (ES).

96%

Pilsētu iedzīvotāju (ES) bija pakļauti smalko daļiņu (PM_{2,5}) koncentrācijām, kas pārsniedza PVO noteikto robežvērtību 5 µg/m³.

Avots: <https://op.europa.eu/webpub/eca/special-reports/air-quality-23-2018/lv/>

Visvairāk apdraudēto iedzīvotāju kategorijas

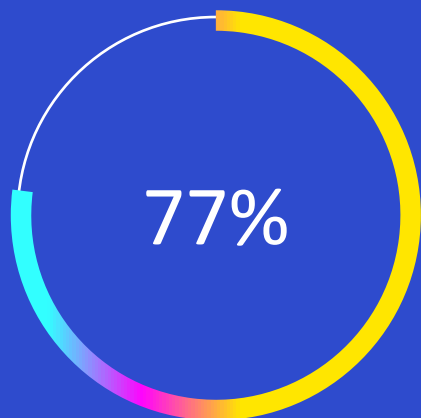
- Grūtnieces, zīdaiņi un mazi bērni
- Vecumā virs 65 gadiem
- Strādā vai sporto ārā
- Cilvēki ar sirds un asinsvadu slimībām
- Dzīvo nabadzībā
- Smēķē vai ir pakļauti pasīvai smēķēšanai
- Strādā profesijās, kurās ir augsta piesārņota gaisa iedarbība
- Daudz laika pavada pie intensīvas satiksmes ceļiem
- Cilvēki ar plaušu slimībām, piemēram, astmu, hronisku bronhītu

Vai būtu pārāk ambiciozi vēlēties
tīru gaisu pilsētā, ko daudzi Latvijā
sauc par savām mājām?

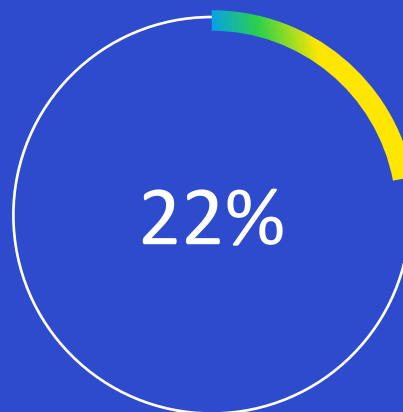
Autotransporta kustības ietekme uz piesārņojumu Rīgā (2023)

NO2

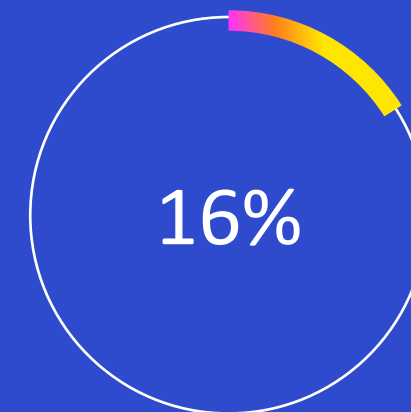
Citi nozīmīgi piesārņojuma avoti:
kuģniecība (12%), rūpniecība (8%),
individuālā apkure (2%).

PM2,5

Citi nozīmīgi piesārņojuma avoti:
individuālā apkure (43%), rūpniecība
(29%), kuģniecība (6%).

PM10

Citi nozīmīgi piesārņojuma avoti:
individuālā apkure (55%), rūpniecība
(21%), kuģniecība (8%).

Avots: Projekta ietvaros veiktais aprēķins balstoties uz piesārņojuma līmeņiem 2023. gadā.

SVĀRSTMIGRĀCIJA

- Gandrīz katrs otrais Pierīgas iedzīvotājs darbības vecumā strādā Rīgā, un lielākā daļa no tiem uz darbu dodas ar privāto automašīnu.
- Tādējādi pieaug noslodze uz transporta infrastruktūru un palielinās iedzīvotāju svārstmigrācija starp Rīgu un Pierīgu.

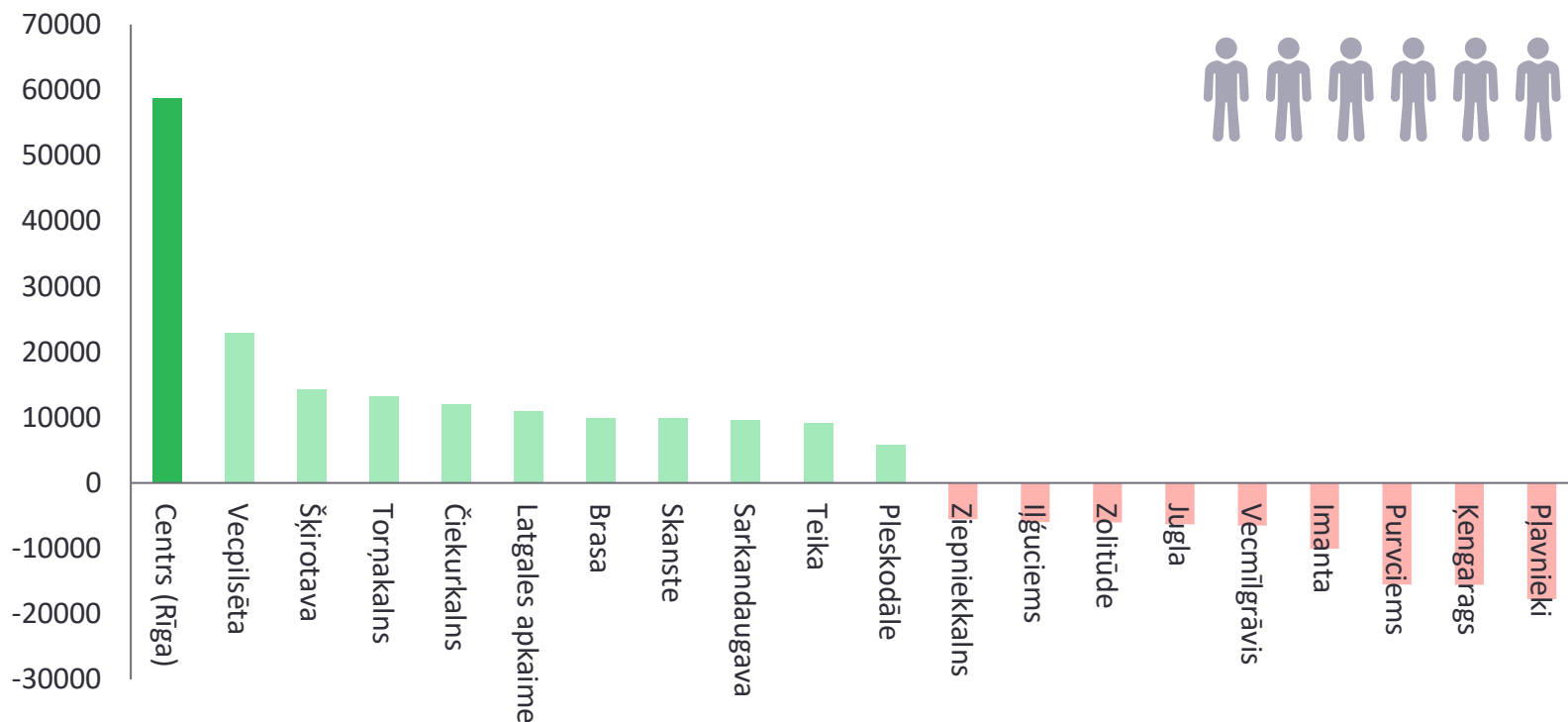

Avots:

https://www.bef.lv/wp-content/uploads/2021/05/SUMBA_mob.att-plans_11.05.2021_FINAL.pdf

Darbspējas vecuma iedzīvotāju skaits pret darba vietu skaitu

Darba vietu skaits skaits virs darbspējas
vecuma iedzīvotāju skaita

Rīgā

+ 90 722

Pierīgā

- 62 033

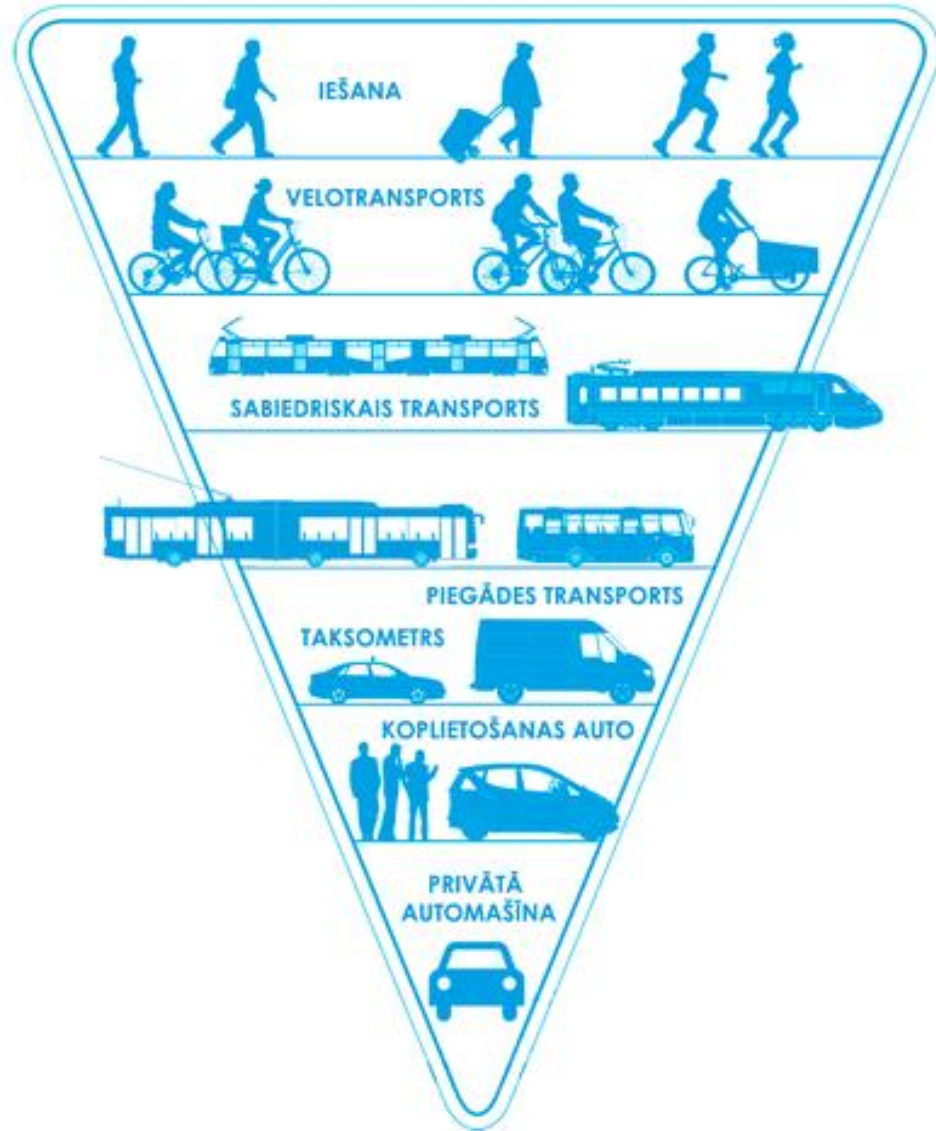
Avots:

[Vietējā darbības veida vienībās nodarbināto un darbvietu skaits, radītā pievienotā un izlaides vērtība pēc profesijas reģionos, novados, pilsētās, pagastos \(atbilstoši robežām 2025. gada sākumā\), apkaimēs un blīvi apdzīvotās teritorijās \(eksperimentālā statistika\) 2017 - 2022. PxWeb](#)

AUTO VECUMS

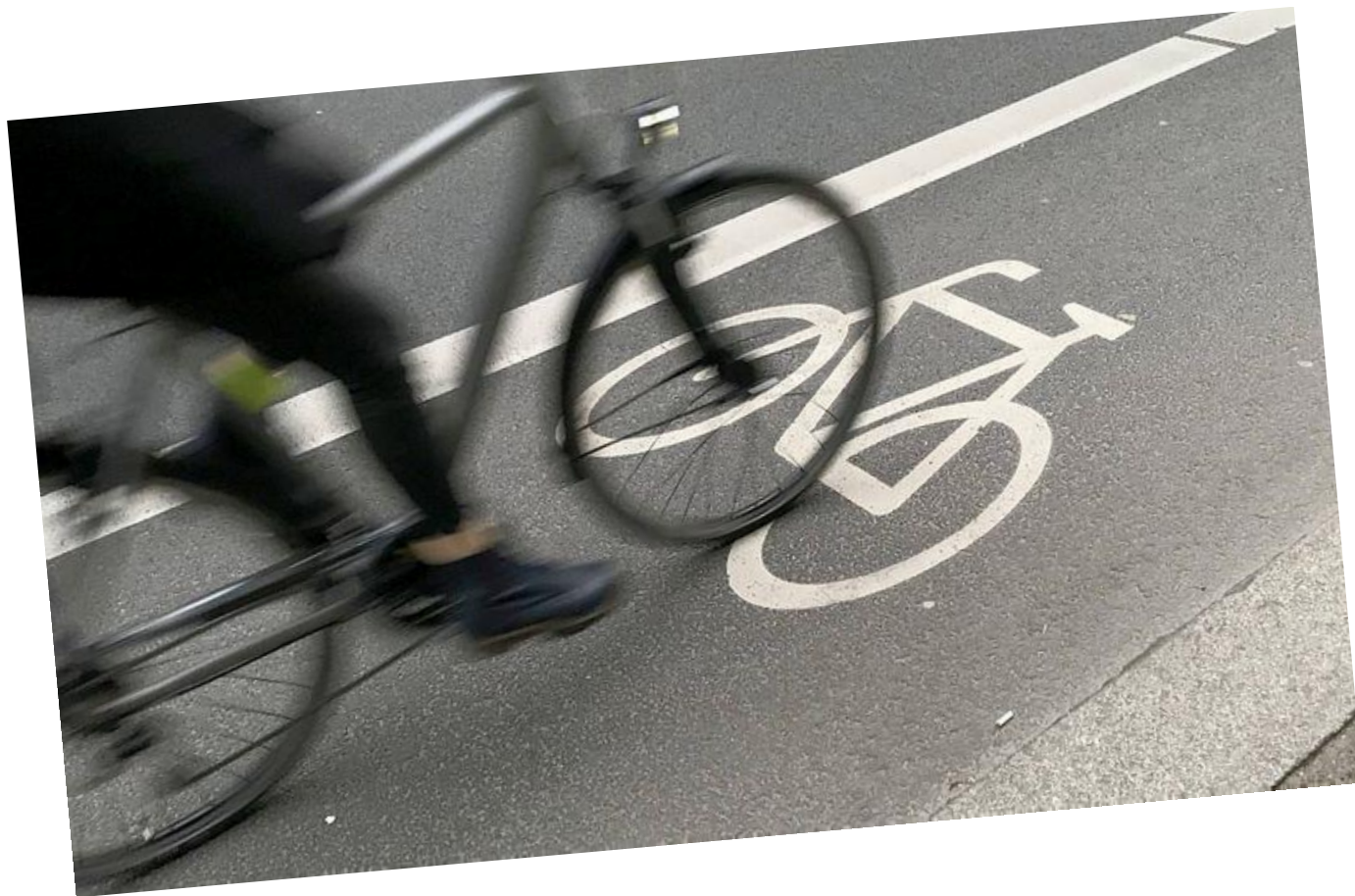
Avots: <https://www.acea.auto/figure/average-age-of-eu-vehicle-fleet-by-country/>

Dažādām pilsētas daļām ir dažādi optimālie pārvietošanās veidi no vides ilgtspējas perspektīvas.

Piemēram, pilsētas centrā pilsēta izvirzījusi aktīvu mobilitāti kā prioritāti.

Pilsētai pieejamie risinājumi autotransporta radītā gaisa piesārņojuma samazināšanai

Aktīvas mobilitātes un sabiedriskā transporta veicināšana

- Investīcijas veloinfrastruktūrā un gājēju ceļos.
- Sabiedriskā transporta uzlabošana – pieejamība, biežums un cenas.
- Mobilitātes mezgli, kas apvieno dažādus pārvietošanās veidus.

Pilsētai pieejamie risinājumi autotransporta radītā gaisa piesārņojuma samazināšanai

Autostāvvietu un maksas ceļu maksas politika

- Autostāvvietu skaita samazināšana un cenu paaugstināšana pilsētas centrā.
- Laika ierobežojumu ieviešana.
- Sastrēgumu maksas ieviešana, lai mazinātu satiksmi pīķa stundās.

Pilsētai pieejamie risinājumi autotransporta radītā gaisa piesārņojuma samazināšanai

Ielu mierināšana un ielu telpas pārveide

- Ielu pārveide, sabalansējot visu lietotāju intereses.
- Satiksmes mierināšanas risinājumi, ātruma režīmu izmaiņas.

Pilsētai pieejamie risinājumi autotransporta radītā gaisa piesārņojuma samazināšanai

Zemo emisiju zonas (ZEZ)

- Ierobežojumi vai maksas iebraukšana transportlīdzekļiem ar augstām emisijām.
- Gaisa kvalitātes uzlabošana blīvi apdzīvotās teritorijās.

KAS IR ZEMO EMISIJU ZONA
(ZEZ)?

ZEMO EMISIJU ZONA

Pilsētas teritorija, kurā ieviests **ierobežojums** vai **aizliegums** iebraukt un pārvietoties transportlīdzekļiem (benzīna vai dīzeļdzinējiem), kas pārsniedz noteiktu, pilsētas definētu, piesārņojuma līmeni.

Ārvalstu piemēri

- Eiropas Savienībā un Lielbritānijā ir daudz labu ZEZ piemēru.
- Nav divu identisku ZEZ, līdzīgi kā nav divu identisku pilsētu.
- Katra pilsēta ņem vērā savu kontekstu, piesārņojuma līmeni, mašīnu skaitu un vecumu, pilsētas transporta sistēmu, iedzīvotāju ienākuma līmeni.

Vairāk kā 500 ZEZ

Gēnte (BE)

Varšava (PL)

Londona (GB)

Komunikācijas kampaņa

Nozīme:

- Sabiedrības informētība un izpratne.
- Uzvedības maiņas veicināšana.
- Pretestības un dezinformācijas mazināšana.

Iedzīvotājiem saprotami rezultāti

Nozīme:

- Atbildība un caurspīdīgums.
- Sabiedrības atbalsts un iesaiste.
- Informēta lēmumu pieņemšana.

Ieguldījums videi draudzīgā mobilitātē

Nozīme:

- Infrastruktūras gatavība.
- Ilgtspējība ilgtermiņā.
- Sociālā un ekonomiskā vienlīdzība.

8 April 2019

The Ultra Low
Emission Zone
is coming

24/7 in central
London

Search 'ULEZ' to check
your vehicle.

This is part of the
commitment by the
Mayor, Sadiq Khan, and
TfL to help Londoners
breathe cleaner air.

TO MAKE A DIFFERENCE

WALK

CYCLE

RIDE

LET LONDON BREATHE

MAYOR OF LONDON

TRANSPORT
FOR LONDON
EVERY JOURNEY MATTERS

JCDecaux

Ultra low
emission

ULEZ

ZONE

is expanding
25 October
2021

MAYOR OF LONDON

TRANSPORT
FOR LONDON
EVERY JOURNEY MATTERS

YOU WOULDN'T
DRINK
IT

SO WHY
BREATHE
IT?

CLEAN
AIR WINS

You're in a borough that breaches
the World Health Organization's
limits for toxic air pollution.

Clear Channel

PUTNEY, YOU'RE BREATHING DIRTIER AIR THAN MOST OF LONDON.

...or, people living in Wandsw
...legal levels of air pollut

...ngs change over ti
...xic air.

MS
GS

#Mayor

Ieguvumi autovadītājiem

Sastrēgumi ▼

Stāvvietu pieejamība ▲

Rīgas ZEZ projekts

No 2015. līdz 2019. gadam Rīgā valstspilsētā reģistrēti
piesārņojošo vielu gaisa kvalitātes normatīvu pārsniegumi

Rīgas valstspilsētas
enerģētikas un klimata
rīcības plāns 2030. gadam

2022.05.25.

Sagatavota Rīgas valstspilsētas
gaisa kvalitātes uzlabošanas rīcības
programma 2021.–2025. gadam.

2021.12.29.

2022.02.23.

Rīcības (arī ZEZ)

Gaisa piesārņojuma samazināšanas rīcības plānā 2020.–2030. gadam (MK 16.04.2020. rīkojums Nr. 197) ietvertie uzdevumi Rīgas ZEZ izveidei un ieviešanai:

1. uzdevums

aktualizēt
transporta
simulācijas modeli
un gaisa
piesārņojuma
izkliedes modeli

2. uzdevums

modelēšanas
rezultātā pamatot
izvēlēto scenāriju
zemo emisijas zonu
ieviešanai

3. uzdevums

balstoties uz
izvēlēto scenāriju,
izstrādāt rīcības
programmu zemo
emisiju zonas
izveidei Rīgas
pilsētā

4. uzdevums

rīcības
programmas
ieviešana

*termiņš
2023. - 2027. g II
pusgads*

PAPILDUS NĀKOTNES REGULĒJUMS

1. Satiksmes ministrija –
Ceļu nodevas likumprojekts
2. Klimata un enerģētikas ministrija –
Gaisa aizsardzības likumprojekts
3. Eiropas Parlaments un Padome –
Direktīva par gaisa kvalitāti un tīrāku gaisu Eiropai

Pašvaldības komanda

Procesu vada:

- Pilsētas attīstības departamenta Mobilitātes plānošanas pārvalde.

Procesu atbalsta:

- Starpnozaru darba grupa (ieskaitot Ārtelpas un mobilitātes departamentu, Mājokļu un vides departamentu, Rīgas Satiksmi, Apkaimju iedzīvotāju centru, Pašvaldības policiju un citus).

Papildus ekspertīze

Procesu vada:

- Ārpalpojuma nolīgti SIA “Ernst & Young Baltic” speciālisti.

Procesu atbalsta:

- Ernst & Young Baltic apakšuzņēmēji - SIA Estonian, Latvian & Lithuanian Environment, Biedrība "VEFRESH", SIA "ALPS ainavu darbnīca”.

Konsultācijas

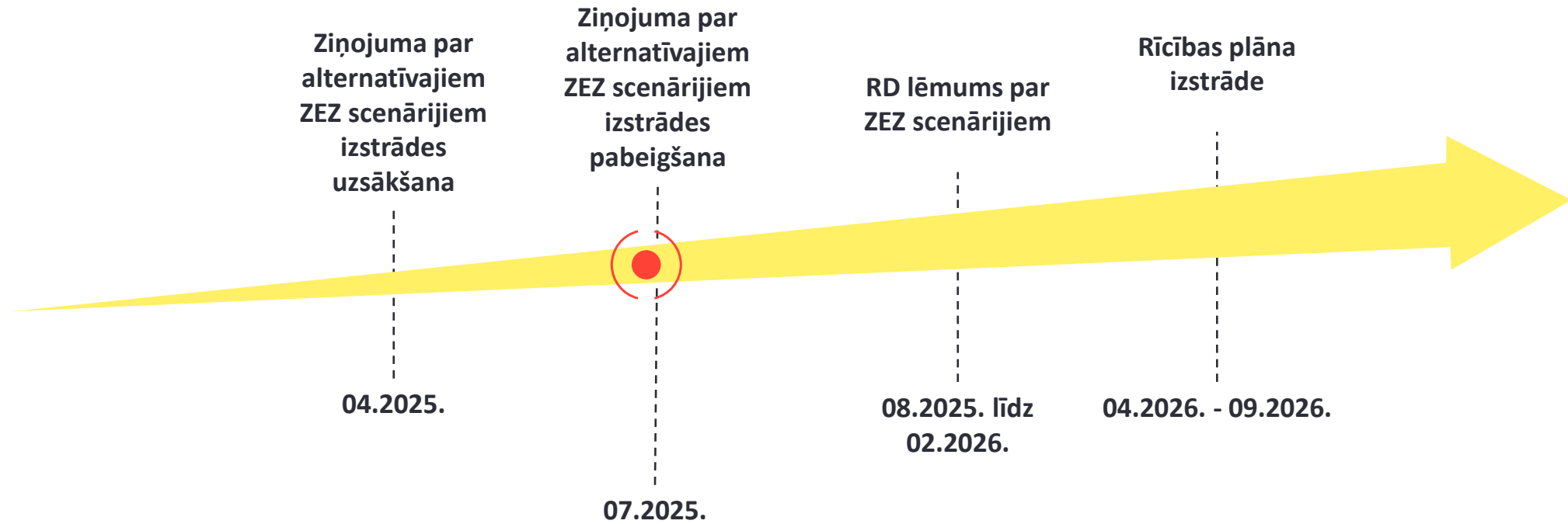
Politiskās:

- Rīgas domes deputāti, Pilsētas attīstības komiteja, Stratēģisko projektu uzraudzības komisija.

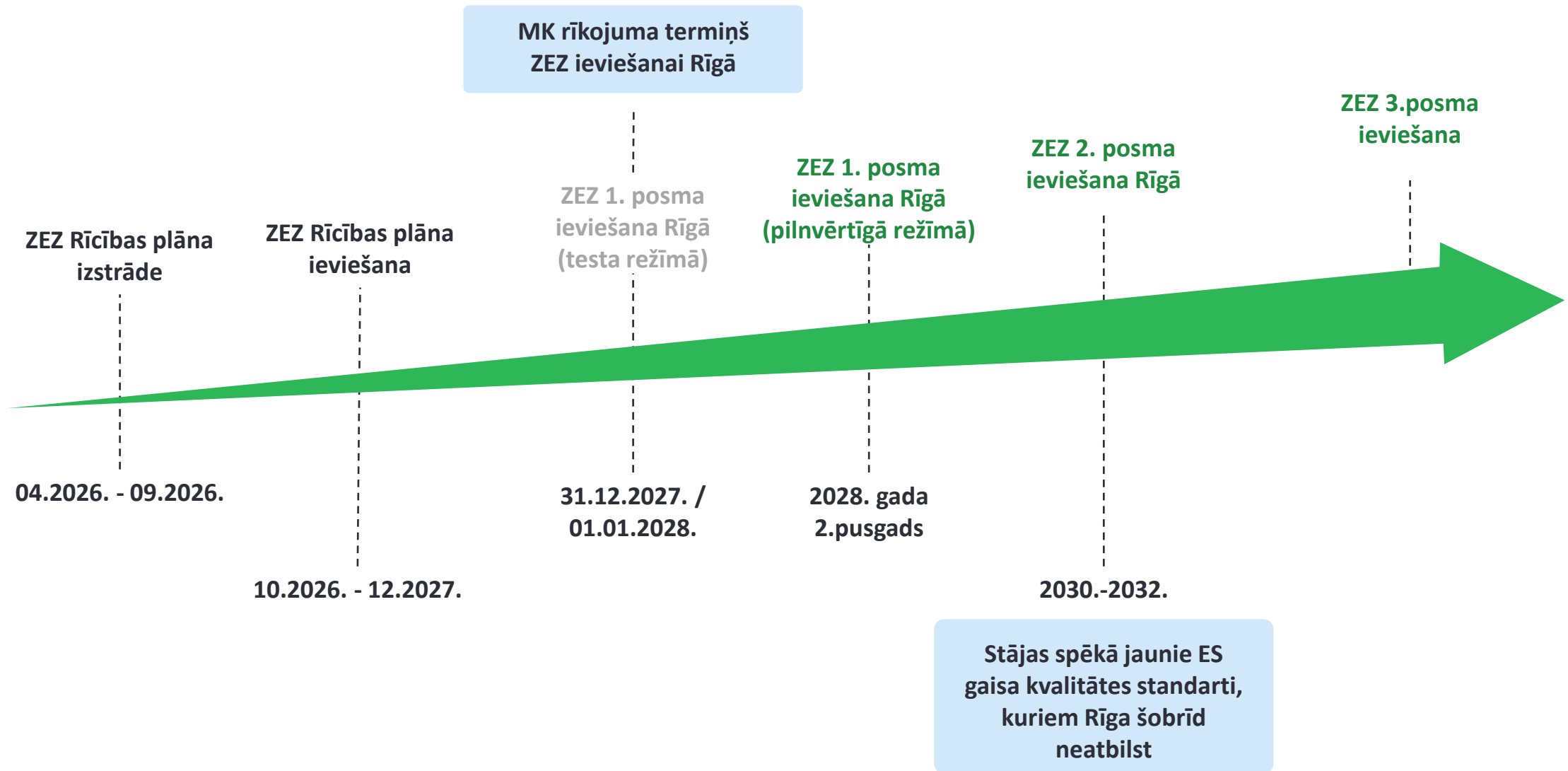
Sociālekonomiskās:

- Iedzīvotāji, uzņēmēji, NVO, valsts pārvaldes iestādes un citas ieinteresētās puses.

ZEZ ieviešanas laika grafiks (īstermiņa)

ZEZ ieviešanas laika grafiks (ilgtermiņa)

5 minūtes Jūsu jautājumiem

A wide-angle photograph of the Riga skyline at sunset. The Freedom Tower stands prominently on the left, its spire reaching into a sky with soft orange and blue hues. The city's silhouette is visible across the water, and a small boat leaves a wake in the foreground.

ZEZ scenāriju ietvars (komponentes)

Ietvara komponentes

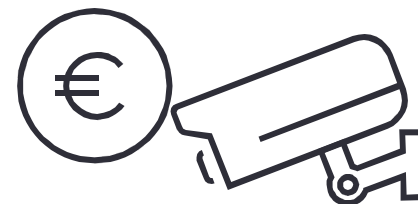
**1. ZEZ teritorija =
Kurā pilsētas daļā būs ZEZ?**

**2. Transportlīdzekļi =
Kuri auto tiks ietekmēti?**

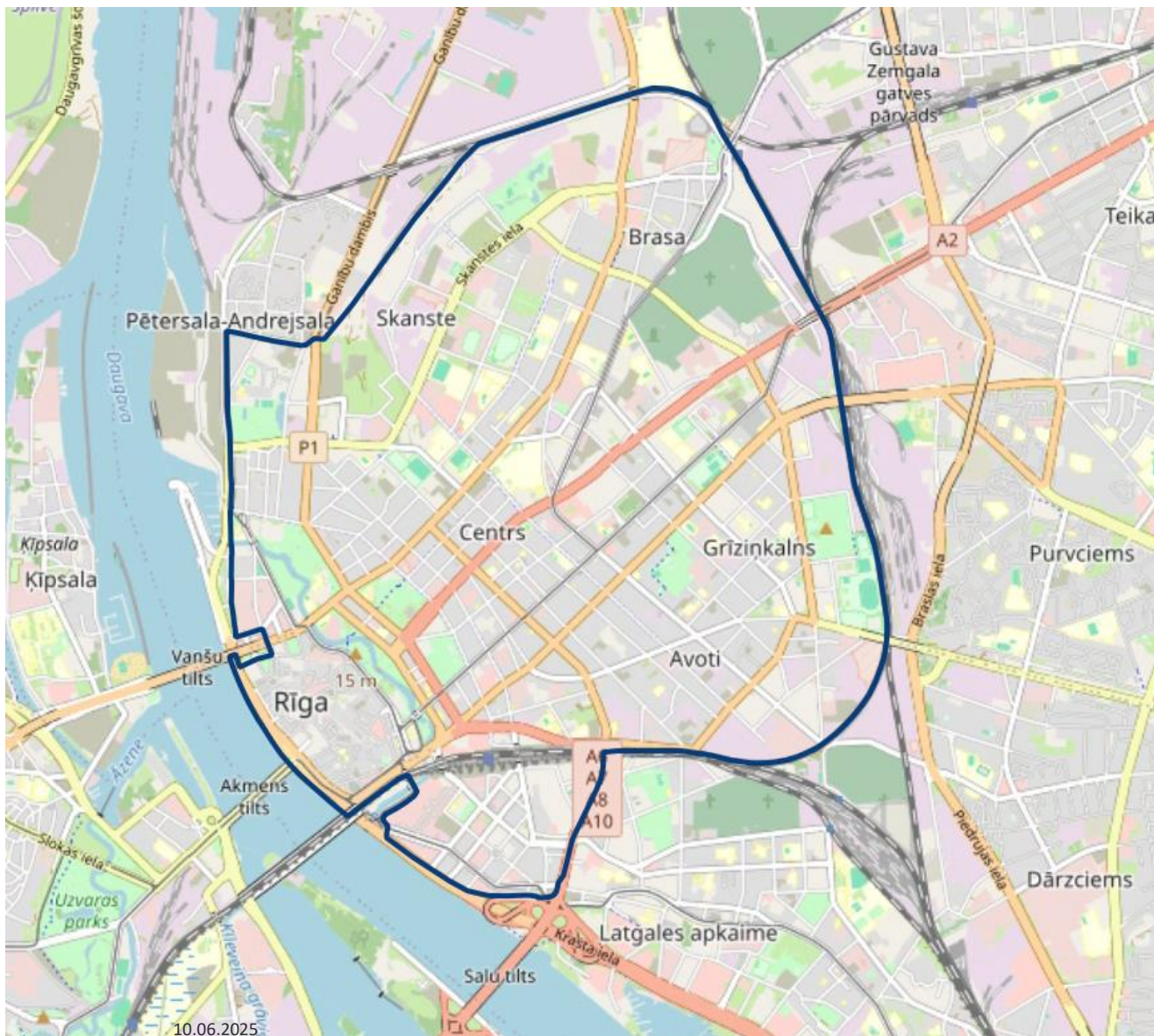
**3. ZEZ darbības veidi =
Uzraudzība un ierobežojumu veids**

A wide-angle photograph of the Riga skyline at sunset. The Freedom Tower stands prominently on the left, its spire reaching into a sky with soft, wispy clouds. The city's silhouette is visible across the water, and a small boat leaves a wake in the foreground.

ZEZ teritorija

Indikatīva ZEZ teritorija atbilstoši izvirzītajiem vērtēšanas kritērijiem

6 vērtēšanas kritēriju kategorijas

- Infrastruktūra
- Gaisa piesārņojums
- Svārstmigrācija
- Atbilstība plānošanas dokumentiem
- Sociālekonomiskie aspekti
- Normatīvais regulējums

ej.uz/ZEZ_karte

A wide-angle photograph of the Riga skyline at sunset. The Freedom Tower stands prominently on the left, its illuminated spire reaching into the sky. The city's silhouette is visible across the water, with various buildings and a bridge. The sky is a mix of orange, yellow, and blue, with some clouds. The water in the foreground shows a wake from a boat.

Transportlīdzekļu veidi

Ietekmēto transportlīdzekļu kategoriju noteikšanas metodoloģija (soļi)

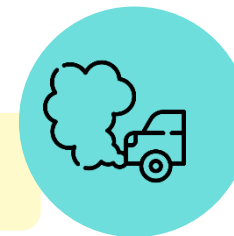
Cik mašīnu ir reģistrēts Rīgā un Pierīgā?

Kādi ir šo auto EURO izmešu standarti?

Cik teorētiski piesārņojumu rada šie auto, ņemot vērā ražotāju sniegto informāciju?

Cik faktiski piesārņojumu rada šie auto, ņemot vērā datus par faktisko piesārņojumu uz ielas no citiem pētījumiem?

EURO emisiju standarti

EURO emisiju standarti nosaka dažādu **piesārņojošo vielu vērtības** iekšdedzes transportlīdzekļiem.

Atkarībā no EURO klases, šo vērtību skaits atšķiras – jo **augstāka klase, jo stingrāki ierobežojumi**.

Zemākās EURO klases transportlīdzekļi izdala lielāku emisiju līmeni (piemēram, **EURO 3 "netīrāks" par EURO 6**), tādējādi radot lielāku piesārņojumu, kas atstāj ietekmi uz iedzīvotāju veselību un dzīves kvalitāti.

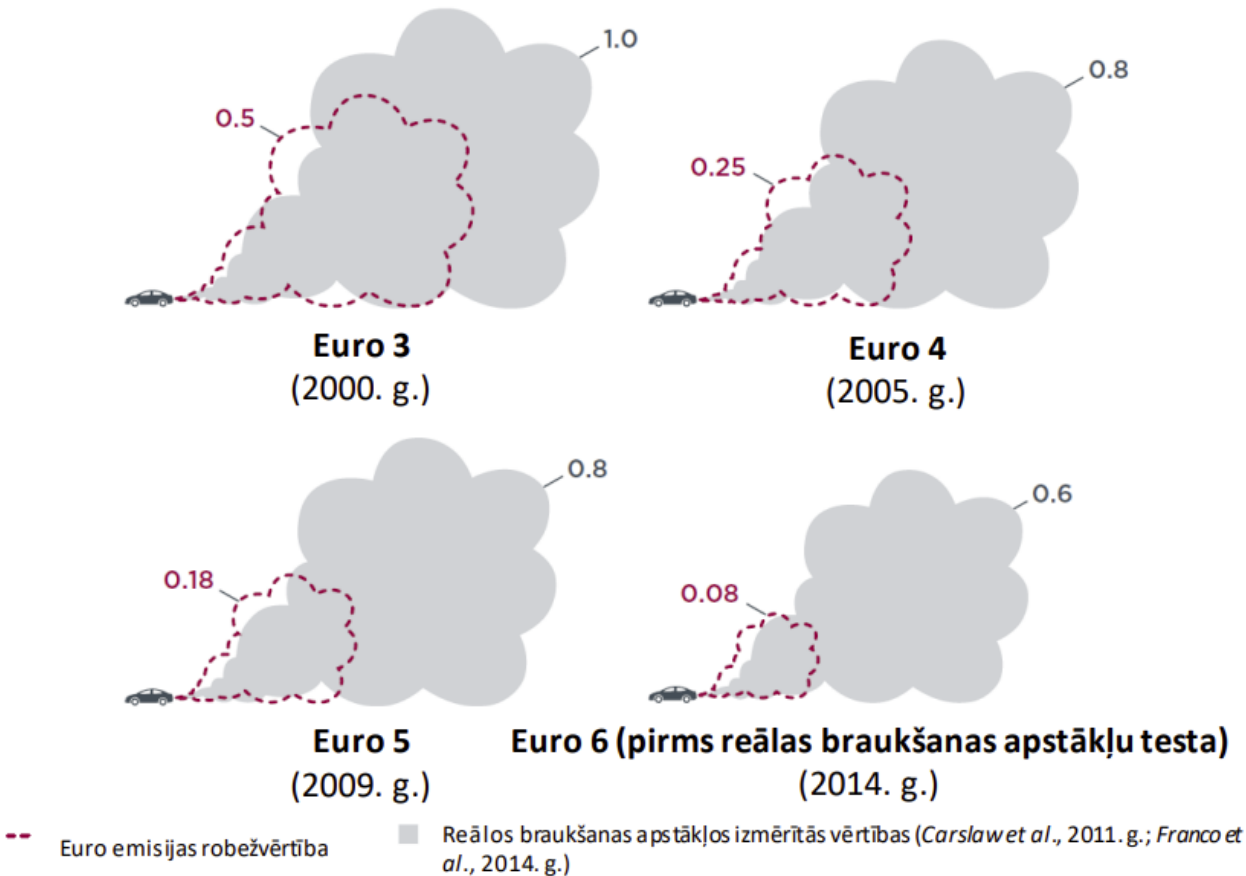
Dīzeļdegvielas EURO 4 klases auto ir piesārņojošāks par ar benzīnu darbināmu EURO 4 klases auto pie līdzīgiem ekspluatācijas noteikumiem, auto ar **lielāku masu** ir piesārņojošāks par vieglāku auto pie līdzīgiem ekspluatācijas noteikumiem.

ZEZ kontekstā svarīgākie piesārņojuma veidi ir:

- Slāpekļa dioksīds (NO₂)
- Cietās daļiņas (PM_{2,5} un PM₁₀)

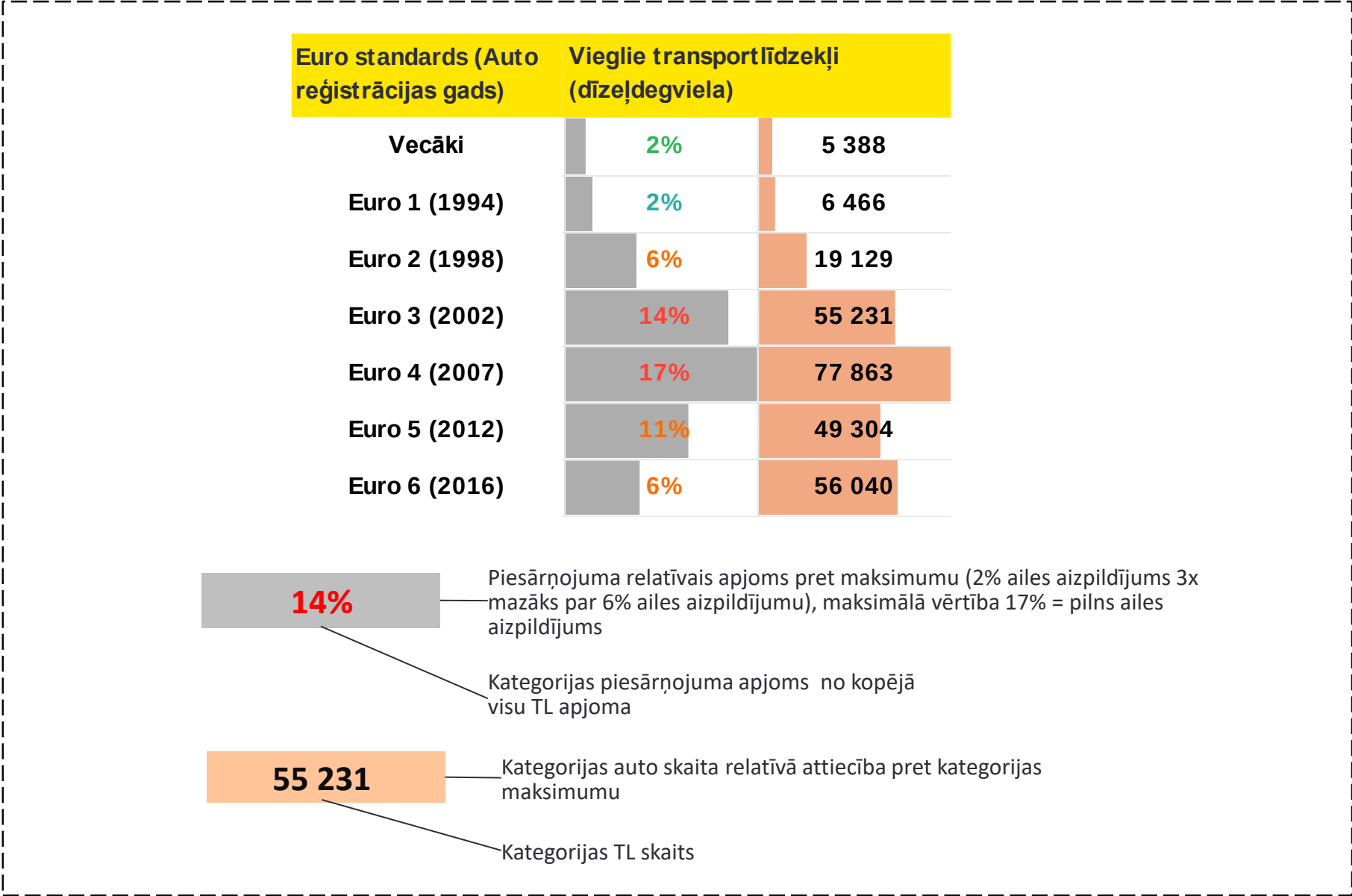
Eiropas emisiju standarti

Euro standarts	Auto reģistrācijas gads
Euro 1	1994
Euro 2	1998
Euro 3	2002
Euro 4	2007
Euro 5	2012
Euro 6	2016

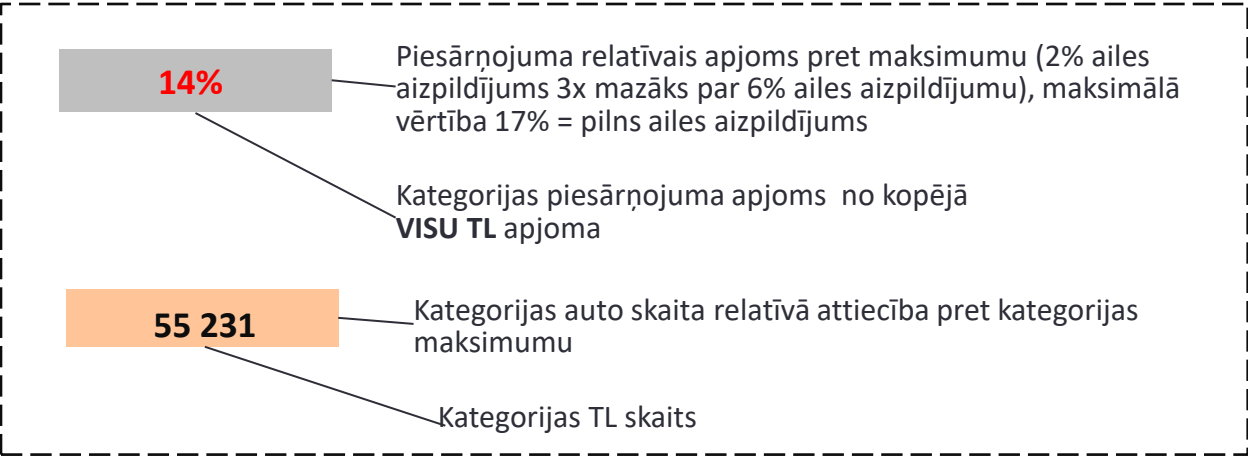
Avots:
[The EU's response to the "dieselgate" scandal](#)

Transportlīdzekļu NOx emisijas no kopējām emisijām uz vienu nobraukto kilometru Rīgā un Pierīgā

Transportlīdzekļu NOx emisijas no kopējām emisijām uz vienu nobraukto kilometru Rīgā un Pierīgā

Euro standards (Auto reģistrācijas gads)	Viegie transportlīdzekļi (benzīns)		Viegie transportlīdzekļi (dīzeļdegviela)		Kravas transportlīdzekļi <= 3,5t		Kravas transportlīdzekļi > 3,5t	
Vecāki	1%	2 419	2%	5 388	0%	1 180	2%	595
Euro 1 (1994)	1%	2 903	2%	6 466	0%	894	1%	450
Euro 2 (1998)	2%	8 589	6%	19 129	1%	1 931	1%	973
Euro 3 (2002)	3%	24 799	14%	55 231	2%	4 255	3%	2 144
Euro 4 (2007)	2%	34 961	17%	77 863	3%	7 259	4%	3 658
Euro 5 (2012)	1%	22 138	11%	49 304	3%	8 689	6%	4 378
Euro 6 (2016)	0%	25 162	6%	56 040	2%	11 550	4%	5 820

- Kravas transportlīdzekļi nav sadalīti pēc degvielas tipa, jo vairāk kā 95% no tiem izmanto dīzeļdegvielu.
- Motocikli un mopēdi nav izdalīti atsevišķi, jo Latvijā šie transportlīdzekļi tiek izmantoti sezonāli, un to kopējais emisiju apjoms ir salīdzinoši neliels.

A wide-angle photograph of the Riga skyline at sunset. The Freedom Tower stands prominently on the left, its silhouette sharp against the orange and yellow sky. The city's skyline, including various buildings and a bridge, is visible in the distance across the water. The water in the foreground shows a wake from a boat moving towards the left. The sky transitions from a deep orange near the horizon to a clear blue at the top.

ZEZ darbības veidi

ZEZ darbības veidi

Iebraukšanas aizliegums, neļaujot konkrēta tipa transportlīdzekļiem iebraukt ZEZ, lai mazinātu piesārņojumu.

Nodeva, piemērojot maksu par transportlīdzekļu iebraukšanu ZEZ, lai mazinātu piesārņojumu.

Maksa var būt:

- » **Visiem transportlīdzekļiem (ar izņēmumiem):** standarta nodeva, kas piemērojama neatkarīgi no transporta veida
- » **Transportlīdzekļiem ar augstu emisiju līmeni:** diferencēta maksa atkarībā no emisiju klases
- » **Diferencēta:** pēc dzīvesvietas, fiziskas vai juridiskas personas tipa

A wide-angle photograph of the Riga skyline at sunset. The Freedom Tower stands prominently on the left, its spire reaching into a sky with soft orange and blue hues. The city's silhouette is visible across the water, and a small boat leaves a wake in the foreground.

ZEZ alternatīvie scenāriji

Rīgai tiek piedāvāts izvēlēties starp 3 sākotnējiem ZEZ scenārijiem

ZEZ NETIEK
IEVIESTS

Nulles scenārijs jeb NEScenārijs

ZEZ IETEKMĒ
PIESĀRŅOJOŠĀKOS
IEKŠDEDZES TL*

1. scenārijs jeb BĀZES

ZEZ IETEKMĒ VISUS
IEKŠDEDZES TL*

2. scenārijs jeb AMBICIOZAIS

* Ar izņēmumu kategorijām, piemēram, operatīvajam transportam

A wide-angle photograph of the Riga skyline at sunset. The Freedom Tower stands prominently on the left, its spire reaching into a sky with soft, wispy clouds. The sun is low on the horizon, casting a warm orange glow across the water and the city. A small boat is visible in the lower-left foreground, leaving a white wake on the calm water. The city skyline, including various buildings and a bridge, is visible in the distance across the water.

2 ZEZ alternatīvie scenāriji

NULLES SCENĀRIJS = (NESCENĀRIJS)

Salīdzinot ar citiem scenārijiem:

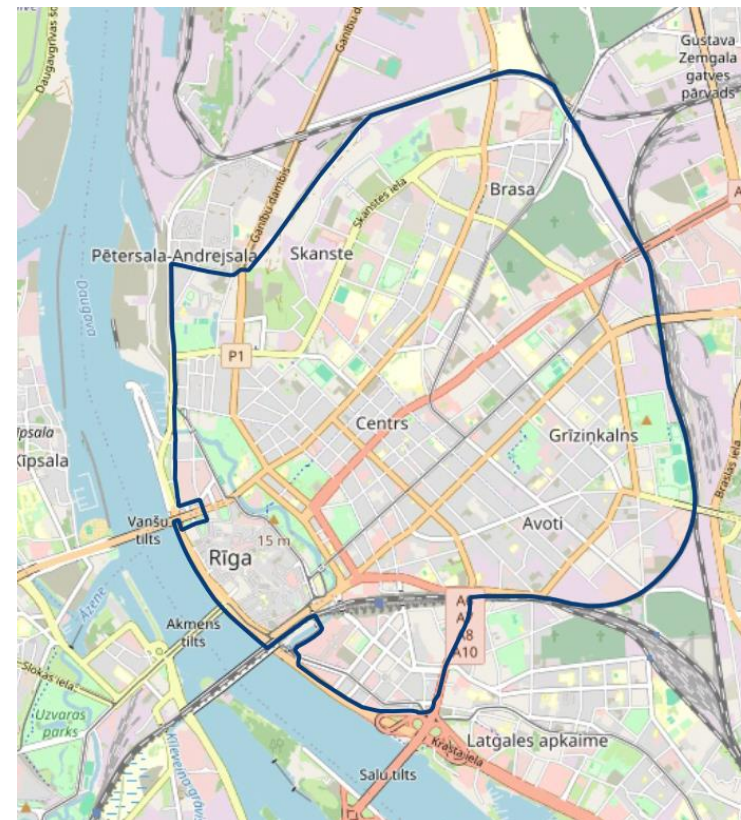
- Straujāk palielinās reģistrēto auto skaits uz 1000 iedzīvotājiem
- Lēnāk mainās autoparka vidējais vecums
- Izteiktāks stāvvietu trūkums (īpaši centrā)
- Lielāks dienu skaits, kurās pārsniegtas pieļaujamās gaisa kvalitātes robežvērtības (LV, EU normas)

1.

BĀZES scenārija teritorija un transportlīdzekļi 2027. gadā

Transportlīdzekļa veids	EURO 1 (1994)	EURO 2 (1998)	EURO 3 (2002)	EURO 4 (2007)	EURO 5 (2012)	EURO 6 (2016)
Vieglie transportlīdzekļi (dīzeļdegviela)						
Vieglie transportlīdzekļi (benzīns)						
Kravas transportlīdzekļi <= 3,5t						
Kravas transportlīdzekļi > 3,5t						

Transportlīdzekļa veids	Ietekmēto skaits (Rīgā un Pierīgā)	Kopskaits (Rīgā un Pierīgā)	Ietekmētie (%)
Vieglie transportlīdzekļi (dīzeļdegviela)	86 214	269 421	32%/19%
Vieglie transportlīdzekļi (benzīns)	0	120 971	0%
Kravas transportlīdzekļi <= 3,5t	8 260	35 758	23%/2%
Kravas transportlīdzekļi > 3,5t	7 820	18 018	43%/2%

* Mopēdiem un motocikliem piemērojami līdzvērtīgi ierobežojumi vieglajam transportam, atbilstoši dzinēja veidam

Darbības veids:
DIFERENCĒTA Iebraukšanas maksa

2.

AMBICIOZĀ scenārija teritorija un transportlīdzekļi 2027. gadā

Transportlīdzekļa veids	EURO 1 (1994)	EURO 2 (1998)	EURO 3 (2002)	EURO 4 (2007)	EURO 5 (2012)	EURO 6 (2016)
Vieglie transportlīdzekļi (dīzeļdegviela)	€	€	€	€	€	€
Vieglie transportlīdzekļi (benzīns)	€	€	€	€	€	€
Kravas transportlīdzekļi <= 3,5t	€	€	€	€	€	€
Kravas transportlīdzekļi > 3,5t	€	€	€	€	€	€

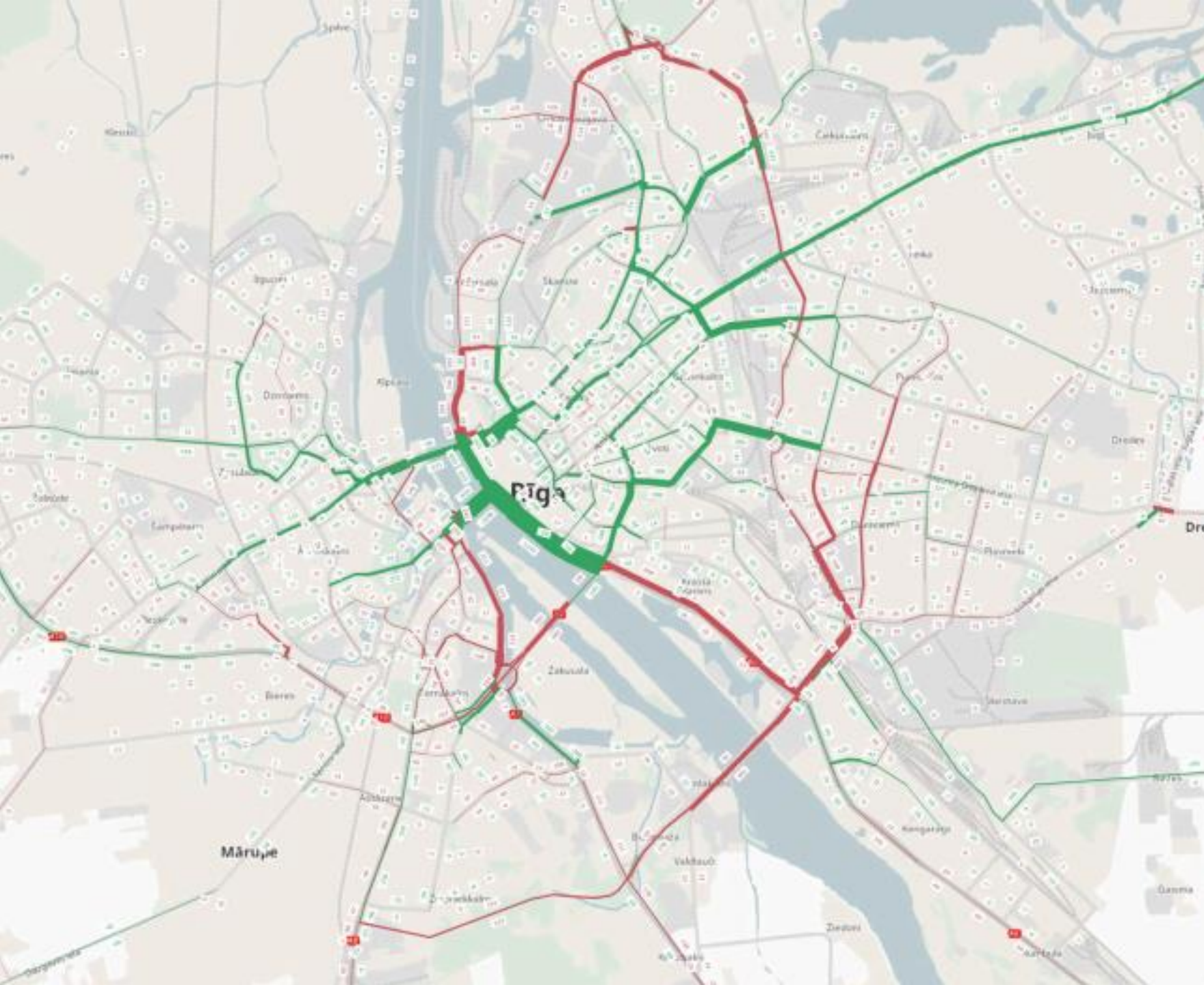
Ietekmēti visi transportlīdzekļi

* Mopēdiem un motocikliem piemērojami līdzvērtīgi ierobežojumi vieglajam transportam, atbilstoši dzinēja veidam

Darbības veids:
DIFERENCĒTA Iebraukšanas maksa

Scenāriju modelēšana un daudzkritēriju analīze

Transporta plūsmu modelēšana

Automašīnu skaits mazinās

Automašīnu skaits pieaug

Transporta plūsmas modelētas mērot
automašīnu skaitu ielas posmos (starp
diviem krustojumiem) darba dienā

Citas analīzes metodes

- ▶ Gaisa piesārņojuma modelēšana balstoties uz transporta modeli
 - ▶ Modelis aptver visu Rīgu
 - ▶ Vērtēti gaisa piesārņojuma pārsniegumi
 - ▶ Iedzīvotāju un uzņēmumu aptaujas
- ▶ Izmaksu-ieguvumu analīze (balstoties uz ES vadlīnijām)
 - ▶ Finanšu ieguvumi
 - ▶ Sociālekonomiskie ieguvumi
 - ▶ Piesārņojums (troksnis, gaiss, siltumnīcefekta gāzu emisijas)
 - ▶ Satiksmes nelaimes gadījumi
 - ▶ Satiksmes aizkavējumi
 - ▶ Ietekme uz biotopiem
 - ▶ Transportlīdzekļu enerģija

A wide-angle photograph of the Riga skyline at sunset. The Freedom Tower stands prominently on the left, its spire reaching into a sky with soft orange and blue hues. The city's silhouette is visible across the water, and a boat's wake is seen in the foreground.

ZEZ uzraudzības veids

Automātiskie numurzīmju nolasītāji

Viss notiek ātri un automātiski trīs soļos:

1. **Nolasīšana** - pie iebraukšanas zonā, īpaša kamera fiksē automašīnas numura zīmi.
2. **Pārbaude** - sistēma salīdzina numuru ar datubāzi, lai noteiktu transportlīdzekļa izmešu līmeni (Euro standartu) un to vai uz šo TL attiecās kādi atvieglojumi vai izņēmumi.
3. **Lēmums:**
 - ✓ **Ja auto atbilst normām**, brauciens ir bez maksas, sistēma izdzēš numurzīmes datus.
 - **Ja auto neatbilst normām**, sistēma pārbauda, vai par šo auto ir samaksāta iebrukšanas maksa:
 - ✓ **Ir samaksāta** - brauciens tiek turpināts, pārkāpums nav fiksēts.
 - ✗ **Nav samaksāts** – brauciens tiek turpināts, tiek nosūtīta informācija par pārkāpumu un sodu.

Sabiedrības līdzdalības pasākumi & Sabiedrības viedoklis par scenārijiem

2024. un 2025. gada pasākumi un galvenās atziņas no tiem

Pasākumi:

- ▶ **Vebinārs ar ārvalstu ekspertiem (~120 dalībnieki)**
 - ▶ Sākotnējā viedokļa apzināšana
 - ▶ Labā prakse Varšavā, Kauņā, Gentē un Oslo
- ▶ **ZEZ koprades pasākums (58 dalībnieki)**
 - ▶ Saliec savu ZEZ
 - ▶ Izpratnes veicināšana
- ▶ **ZEZ pasākums ar apkaimju biedrībām (15 dalībnieki)**
 - ▶ Izpratnes veicināšana
- ▶ **3 pasākumi par ZEZ scenārijiem (55 dalībnieki)**
 - ▶ Rīgas domes struktūrvienības
 - ▶ Sabiedrība un uzņēmumi
 - ▶ Valsts institūcijas

Atziņas:

- ▶ Savlaicīga un atklāta **komunikācija**
- ▶ Iedzīvotāju **iesaiste**
- ▶ **Skaidrs un drosmīgs ZEZ** no paša sākuma
 - ▶ Pastāv viedokļi, kas iesaka sākt ar nelieliem ierobežojumiem

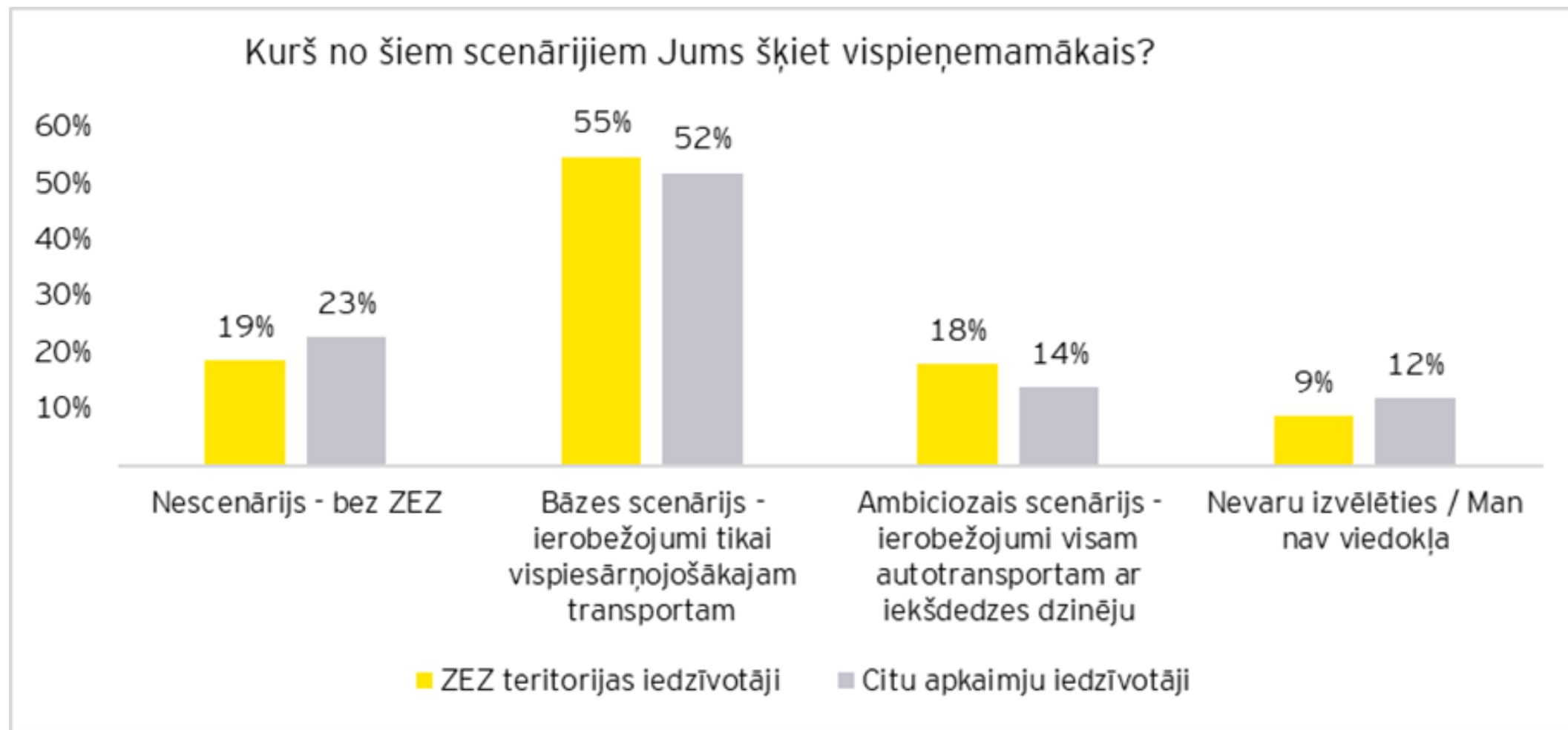
2025. gada koprades darbnīcu par ZEZ scenārijiem kopsavilkums

RD struktūrvienību pārstāvji (1), uzņēmumu pārstāvji (2), sabiedrības pārstāvji un NVO (3) un valsts institūciju pārstāvji (4) gandrīz vienbalsīgi:

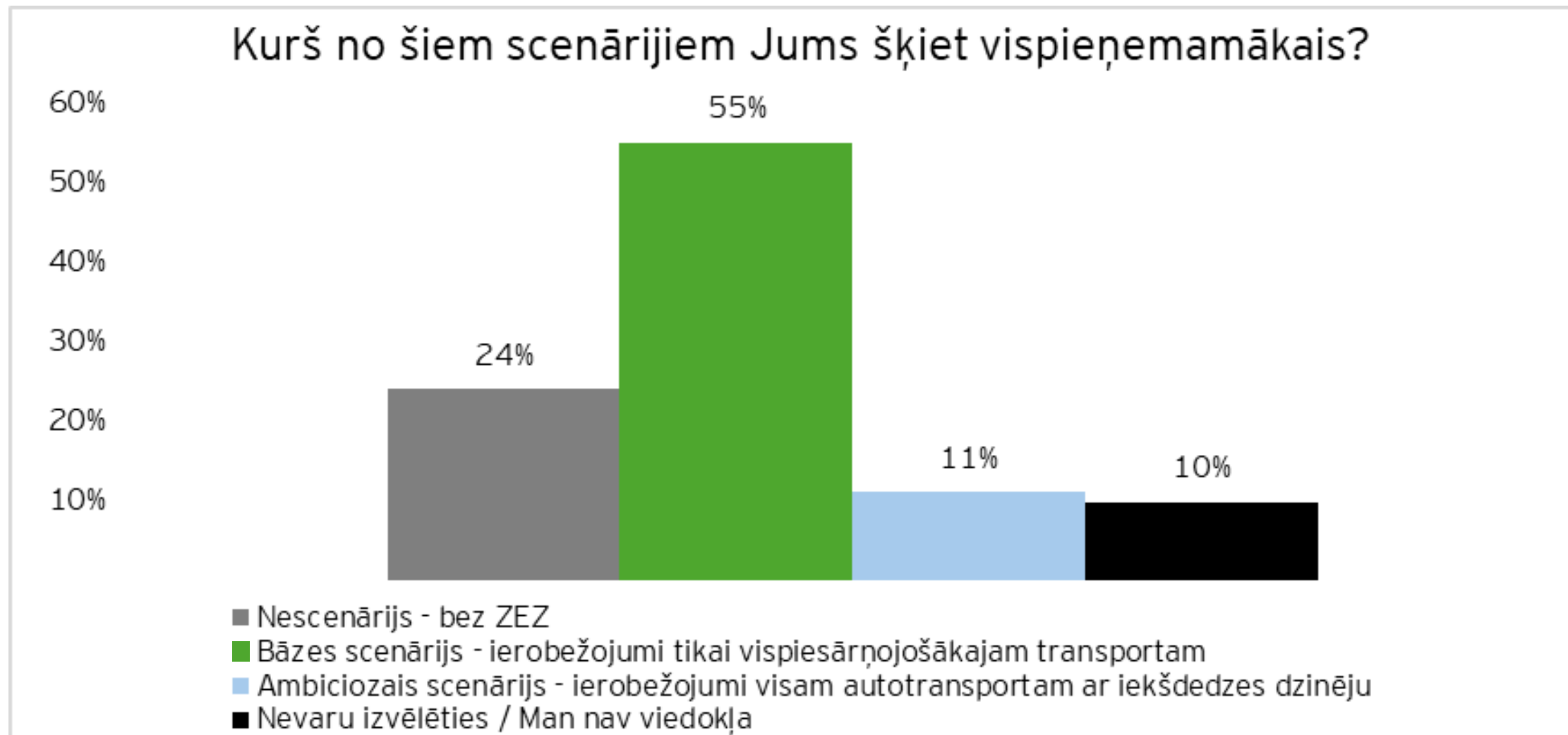
- ▶ NEATBALSTA 0. scenāriju = ZEZ netiek ieviests.
- ▶ Starp 1. un 2. scenāriju dod priekšroku 1. scenārijam = **ZEZ tiek ieviests pakāpeniski.**

Iedzīvotāju aptauja (750 respondentu, interneta aptauja, 2025. gads, Norstat)

Uzņēmumu aptauja (263 respondenti, interneta aptauja, 2025. gads, Norstat)

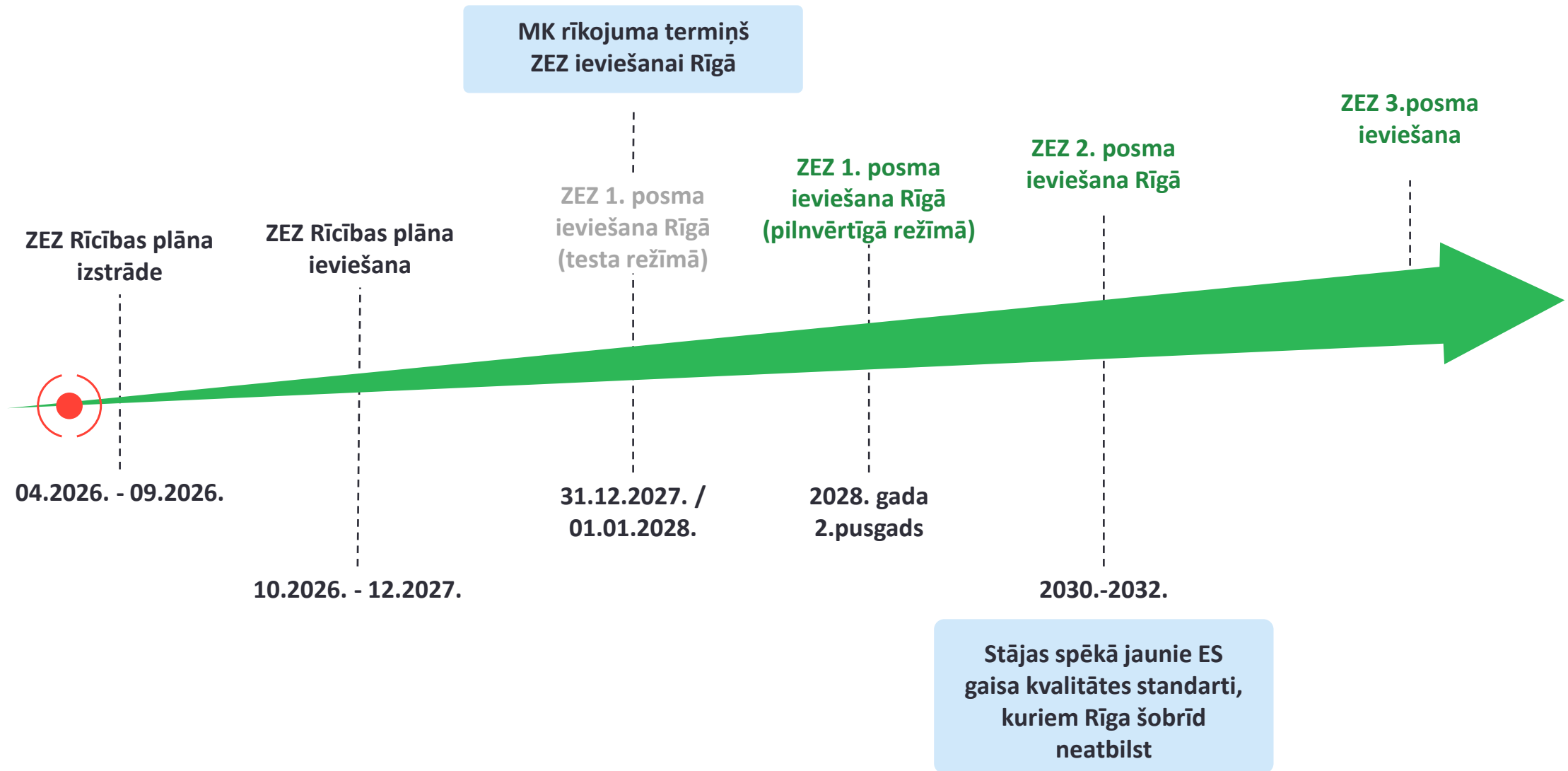
NĀKAMIE SOĻI

Nākamie soļi

- Līdz vasaras vidum pabeigts Ziņojums.
- 6 mēnešu pārtraukums – Rīgas domes lēmuma pieņemšanai, kura laikā:
 - sagatavots darba uzdevums Rīcības plāna izstrādes uzsākšanai,
 - dalība Rīgas domes komitejās, prezentējot Ziņojumu un līdz šim paveikto,
 - Rīgas domes balsojums.
- ZEZ komunikācijas kampaņa.

ZEZ ieviešanas laika grafiks (ilgtermiņa)

IEPRIEKŠ IESŪTĪTIE JAUTĀJUMI
10 minūtes

1.''Kādi preventīvi pasākumi tiek veikti transporta plūsmas samazināšanai potenciālajā ZEZ teritorijā?''

2.”Kāda būs sabiedriskā transporta nozīme (piemēram, īpatsvars, priekšrocības, ģeogrāfija, finansējums) ZEZ?”

3.''Kur varētu tikt virzīti līdzekļi, kas būs iegūti no ZEZ ieviešanas?''

***4. "Vai un kā plānots mainīt Rīgas Satiksmes stāvvietu
tarifus ZEZ teritorijā, kad ZEZ sāktu funkcionēt?"***

***5. "Kā mazināt risku, ka apkaimēs blakus
ZEZ ielu malās sāks veidoties lielas visas
dienas autostāvvietas?"***

10 minūtes Jūsu jautājumiem

6. ”Vai koplietošanas automašīnām būs bezmaksas iebraukšana ZEZ, ņemot vērā, ka visas automašīnas ir līdz 2 gadiem vecas?”

***7.”Vai ir plānots ieviest dinamisko pieeju
iebraukšanas maksas diferenciācijā atkarībā
no satiksmes intensitātes vai laika?”***

8. "Kā tiks līdzsvaroti burkāna-pātagas principi, veidojot ZEZ? Vai Rīga turpinās paļauties uz privāto autotransportu?"

9. "Kā tiks sekots projekta rezultātiem?"

***10.''Kad paredzēts paplašināt zemo emisiju
zonu vēl plašākā pilsētas lokā? Piemēram,
Āgenskalnā un Torņakalnā?''***

10 minūtes Jūsu jautājumiem un diskusija
vebināra noslēgumā

PALDIES PAR UZMANĪBU!

Seko līdzi ZEZ projekta izstrādei:
https://ej.uz/ZEZ_RIGA

